

Är sportjournalistiken offside?

En studie om framställningen av manliga och kvinnliga fotbollsspelare inom den svenska sportjournalistiken

Av: Linnea Aldenhed och Li Nester

Handledare: Astrid Haugland

Examinator: Jan-Olof Gullö

Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskaper

Kandidatuppsats 15 hp

Journalistik C | Höstterminen 2017

Programmet för Journalistik med samhällsstudier

Abstrakt

Den här kandidatuppsatsen granskar fördelningen av utrymmet på sportsidorna utifrån könstillhörighet. Vi undersöker hur mycket utrymme som tilldelas herrarnas respektive damernas slutspelsperioder under Europamästerskapen i fotboll år 2012, 2013, 2016 samt 2017 i Dagens Nyheter, Aftonbladet och Expressen. Vidare undersöker vi om det förekommer skillnader i rapporteringen om manliga respektive kvinnliga fotbollsspelare i Dagens Nyheter och Expressen år 2016 och 2017. Slutligen diskuterar vi frågan gällande på vilket sätt Dagens Nyheter och Expressens rapportering under slutspelen i fotbolls-EM år 2016 och 2017 bidrar till att upprätthålla de etablerade könsrollsuppfattningarna.

Uppsatsen utgår från ett genusperspektiv och redogör för en del av den tidigare forskning som finns inom området genus. För att besvara frågeställningarna används kvantitativ innehållsanalys samt kvalitativ diskursanalys. Resultatet av vår kvantitativa analys är att herrarnas mästerskap värderades högre ur ett nyhetsvärderingsperspektiv och tilldelades mer utrymme än damernas mästerskap. Den kvalitativa diskursanalysen visar på att det under herrarnas mästerskapsår rapporteras om enbart män, medan det under damernas år rapporteras om båda könen. Den kvalitativa analysen visar därmed att männen tilldelas mer plats i medierna än kvinnorna. Detta överensstämmer med resultatet av vår kvantitativa analys, samt den tidigare forskning som lyfts fram i vår studie. Slutsatsen är att herrarna är överrepresenterade på sportsidorna samt att medierna upprätthåller de etablerade könsrollsuppfattningarna.

Nyckelord: Dagens Nyheter, Expressen, fotbolls-EM, genus, kön, sportjournalistik

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Syfte	1
1.2 Frågeställningar	2
2. Bakgrund	2
2.1 Kvinnor, idrott och sportjournalistik	2
2.2 På väg mot jämställdhet	3
2.3 Tidigare forskning	4
3. Teoretiska utgångspunkter	5
3.1 Genusteori	6
3.2 Genussystem och maktstrategier	6
3.3 Genuskontrakt	7
4. Metod	7
4.1 Kvantitativ innehållsanalys	8
4.2 Kvalitativ diskursanalys	8
4.2.1 Dekonstruering	9
4.3 Validitet och reliabilitet	10
4.4 Metodkritik	11
4.5 Genomförande	11
4.6 Urval, avgränsningar och bortfall	12
5. Resultat	15
5.1 Kvantitativ innehållsanalys	15
5.2 Kvalitativ diskursanalys	19
5.2.1 Resultat från den kvalitativa diskursanalysen	27
6. Diskussion och slutsats	29
6.1 Genusteori	29
6.2 Genussystem och maktstrategier	30
6.3 Genuskontrakt	31
6.4 Avslutande reflektion	34
7. Vidare forskning	36
8. Referenser	37
9. Bilagor	41
9.1 Kodschema	41
9.2 Kodbok	41

1. Inledning

“Sverige är ett av världens mest jämställda länder, men våra nyhetsmedier hänger inte med.

Vissa säger att förändring kräver tid. Det är fel. Förändring kräver inte tid.

Förändring kräver initiativ.”

- Rättvisaren, Rättviseförmedlingens årliga rapport år 2017

Det förekommer skillnader i framställningen av män och kvinnor i de svenska medierna. Särskilt inom sportjournalistiken har man kunnat urskilja en tydlig underrepresentation av kvinnliga idrottare, och de artiklar som publiceras har ofta visat sig vara skrivna av män, om män och för män. Rättviseförmedlingens rapport år 2017 visar statistik på representationen av individer med olika kön och bakgrund i svenska nyhetsmedier. Enligt Rättviseförmedlingens rapport tilldelas männen 77,7 procent av utrymmet på sportsidorna, medan kvinnorna enbart får 22,3 procent av samma utrymme (Rättviseförmedlingen, 2017). Vi vill undersöka ämnet vidare genom att ta reda på hur sportsidornas medierapportering ser ut i förhållande till kön och genus. Mer specifikt vill vi undersöka hur medieutrymmet fördelas i förhållande till könstillhörighet, och vilka eventuella skillnader kopplat till kön och genus som förekommer i rapporteringen. Detta ska genomföras med hjälp av kvantitativ innehållsanalys samt kvalitativ diskursanalys.

1.1 Syfte

Syftet med vår uppsats är att granska hur stort utrymme som tilldelas damernas respektive herrarnas Europamästerskap i fotboll år 2012, 2013, 2016 och 2017 i Aftonbladet, Dagens Nyheter och Expressen. Syftet är vidare att undersöka om det förekommer skillnader i framställningen av manliga respektive kvinnliga fotbollsspelare under slutspelen i Europamästerskapen år 2016 och 2017 i Dagens Nyheter och Expressen.

För att kartlägga hur stort utrymme som tilldelas damernas respektive herrarnas Europamästerskap i fotboll kommer vi att tillämpa kvantitativ innehållsanalys. För att granska

om det förekommer skillnader i framställningen av manliga respektive kvinnliga fotbollsspelare tillämpar vi kvalitativ diskursanalys.

Vi avser därefter att genom att granska vårt resultat i förhållande till de valda teorierna, samt tidigare forskning, upptäcka och belysa eventuella skillnader som kan ligga till grund för rapporteringen. Vi avser slutligen att undersöka på vilket sätt Expressens och Dagens Nyheters rapportering under slutspelen i fotbolls-EM år 2016 och 2017 bidrar till att upprätthålla de etablerade könsrollsuppfattningarna.

1.2 Frågeställningar

1. Hur stort utrymme tilldelades damernas respektive herrarnas slutspelsperioder i Europamästerskapen i fotboll år 2012, 2013, 2016 samt 2017 i Dagens Nyheter, Aftonbladet och Expressen?
2. Vilka skillnader återfinns i rapporteringen kring damernas respektive herrarnas Europamästerskap år 2016 och 2017 i Dagens Nyheter och Expressen?
3. Bidrar Dagens Nyheters och Expressens rapportering till att upprätthålla de etablerade könsrollsuppfattningarna?

2. Bakgrund

I det här avsnittet presenteras en kortare introduktion till hur kvinnlig representation i medierna har sett ut ur ett historiskt perspektiv. Även en kortare begreppsförklaring till några av de begrepp som förekommer i detta avsnitt presenteras. För ytterligare begreppsförklaringar till kodboken och kodschemat, se bilagor.

2.1 Kvinnor, idrott och sportjournalistik

Enligt Peter Dahlén, professor i medie- och kommunikationsvetenskap, använde de tidiga sportjournalisterna en *“manschauvinistisk attityd gentemot kvinnliga idrottare”*. Det var en

struktur som medierna själva inte belyste. Ett exempel på detta var år 1938 då kvinnor för första gången gavs möjlighet att delta i fotbolls-EM. Könen hölls åtskilda under mästerskapen då männens EM utspelade sig i Paris två veckor innan kvinnornas mästerskap som utspelades i Wien. Rapporteringen från de respektive mästerskapen skiljde sig åt markant. Enligt Dahlen fick de herrarnas mästerskap stor uppmärksamhet i de svenska medierna medan damernas mästerskap fick mycket begränsad uppmärksamhet i form av resultatnotiser (Dahlén, 2008).

Begreppet **manschauvinism** är enligt Nationalencyklopedin ett begrepp för den attityd som män har i de fall då de utgår från inställningen att män är överlägsna kvinnor (NE, 2017).

Manschauvinismen ses som en produkt av samhällets patriarkala struktur och bidrar även till upprätthållandet av denna samhällsstruktur (Hooks, 2004).

2.2 På väg mot jämställdhet

Med tiden har kvinnliga idrottare blivit allt mer vanligt förekommande både i samhället i stort och i medierna. Men även om damidrotten får mer och mer utrymme i medierna, marginaliseras den fortfarande. Ett exempel på marginaliseringen av damidrotten går att se när Danmark och Norge möttes under EM i damfotboll år 2004. Trots att händelsen var stor skrev medierna ingenting om matchen i förväg. Matchen sändes sedan i den Norska tv-kanalen NRK2 men tilldelades utöver detta enbart utrymme i form av två notiser, fördelat mellan två tidningar. Medieutrymmet tilldelades i stället de norska fotbollsherrarna som vid samma tidpunkt spelade en träningsmatch mot Wales. Denna match Tv-sändes samt genererade flera sidor av tidningsutrymmet. (Sveriges Radio, 2017).

Jämställdhet

Vi utgår från Nationalencyklopedins definition av jämställdhet som lyder som följer:

“ “/.../ kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla väsentliga områden i livet.” (Nationalencyklopedin, 2017)

2.3 Tidigare forskning

Forskning som är relevant för vår studie är Anne O'Briens (2014), lektor i medieforskning, publikation "*It's a Man's World: A Qualitative Study of the (Non) Mediation of Women and Politics on Prime Time During the 2011 General Election*". Här undersöktes hur stort utrymme i medierna under bästa sändningstid som tilldelades kvinnor under valperioden i Irland 2011. Studien visade att trots att det var 28 kvinnor och 63 män som deltog i valet, det vill säga att 29 procent var kvinnor och 71 procent var män, tilldelades de kvinnliga politikerna endast 10 procent av de manliga politikernas sändningstid. Precis som O'Brien (2014) har vi för avsikt att redovisa hur mycket utrymme i medierna som tilldelas de respektive könen.

Susan J. Carroll, professor i statsvetenskap och genusforskning, och Ronnee Schreiber, statsvetare, granskade i sin studie "*Media Coverage of Women in the 103rd Congress*" från 1997 effekterna av att 24 nya kvinnor valdes in i representanthuset i USA år 1992. Studien visar att kvinnorna var mer omtalade i medierna än deras manliga kollegor, men att kvinnorna en fjärdedel av gångerna blivit omnämnda under sektionen "style section". Denna del i tidningen fokuserar på nöje, mode och inredning. En fjärdedel av gångerna som de kvinnliga politikerna nämndes var de alltså i sammanhang utanför sin profession (Carroll & Schreiber, 1997).

Gunilla Jarlbro, professor i medie- och kommunikationsvetenskap, hävdar att det är minst lika intressant att studera kvinnlig representation i medierna som att undersöka hur och i vilket sammanhang kvinnorna framställs och får utrymme (Jarlbro, 2006). Därför studerar vi i vår undersökning om artiklarna handlar om männen och kvinnorna i idrottssammanhang eller om fokus har flyttats till annat trots dess profession. Detta genomför vi i vår kvantitativa innehållsanalys genom den variabel där vi kartlägger vem/vilka som står i artikelns fokus.

Framställningen av kvinnor i medierna har varit i fokus för feministiskt inriktad forskning under de senaste 30 åren (Byerly, Carolyn M., Ross, K., 2006). Vår undersökning i syfte att granska framställningen av manliga och kvinnliga idrottare på sportsidorna är därmed inte ny. Den är dock viktig då medierna trots de 30 senaste åren av feministisk forskning om mediernas framställning av könen fortsatt producerar en bild av vad som är typiskt kvinnligt och manligt. Medierna är i dag större och mer väsentliga än någonsin förr och deras återspeglning av världen

spelar därför en allt mer betydande roll för människan, i och med att medierna talar om för oss hur vi ska uppfatta världen. Medierna påverkar även individen till stor del i hur vi uppfattar manligt och kvinnligt samt relationen däremellan. Att medierna klassificerar dess publik utifrån grupperingar om män, kvinnor, ungdomar med mera är en grundläggande del i utformningen och innehållet. Som en konsekvens av denna uppdelning skapar medierna därmed föreställningar om vad som är kvinnligt respektive manligt (Hirdman, 2001). Medieforskaren Anja Hirdman (2001) har i sin avhandling "*Tilltalande bilder*" redovisat på vilket sätt två veckotidningar framställer kvinnor och män. Hennes avsikt var att urholka problematiken kring hur medierna framställer och producerar genus. Hirdmans studie är en av de forskningar som har inspirerat oss i vår studie av Dagens Nyheters och Expressens framställning av manliga respektive kvinnliga fotbollsspelare genom hennes beskrivning av genus och könsrollsuppfattningar.

Maria Edström (2002), medieforskare, studerade hur kvinnor i ledande positioner inom det svenska näringslivet porträtterades i medierna under hösten 2001. Forskningen visar att kvinnorna porträtterades på ett annorlunda sätt än sina manliga kollegor, vilket framgår i hennes bok "*Mediebilden av kvinnliga chefer i svenskt näringsliv*". Edström menar att de kvinnliga vd:arna porträtterades mindre hotfullt än sina manliga kollegor som en följd av att kvinnorna ofta porträtterades ovanifrån samt leendes. De manliga vd:arna porträtterades å andra sidan så att de såg kraftfulla ut (Edström, 2002). Kvinnorna fotograferades även i mindre maktbetingade miljöer än männen. Denna forskning är intressant för vår studie då även vi ämnar undersöka skillnader i framställningen av män och kvinnor. I vår studie ska vi dock granska hur framställningen i medierna av de respektive könen ser ut genom att granska diskursen, vilket skiljer sig från Edströms forskning där hon granskade bilder.

3. Teoretiska utgångspunkter

Vårt ämne berör två olika forskningsfält: genus- och medievetenskap. Vi planerar att beröra dessa genom att studera eventuella genusfenomen inom idrotten och hur dessa tar sig uttryck i de medier som vi valt att studera.

3.1 Genusteori

Enligt Linda Fagerström, fil. dr i konstvetenskap, och Maria Nilson, fil. dr i litteraturvetenskap, syftar begreppet genus till synen på kön som en social och kulturell konstruktion (Fagerström & Nilson, 2008), vilket innebär tanken om att människan formas in i en könstillhörighet istället för tanken att vi föds in i en sådan. Yvonne Hirdman, genushistoriker, förklarar att vi tack vare begreppet genus kan granska hur människor formas samt formar sig till de olika könstillhörigheterna (Hirdman, 2014). Detta för att vi sedan ges möjlighet att granska innebörden av dessa föreställningar i parallell med sociala och samhälleliga avlagringar genom att exempelvis granska detta i politiska, ekonomiska samt kulturella sammanhang.

Två andra genusforskare, Connell och Pears (2015), beskriver genus som en social relation i vilken människan både som individ och grupp agerar. De menar att den sociala teorin bildar mönster i våra sociala relationer, något som inom genusteorin kallas för strukturer. Connell och Pears hävdar därför att genus i detta sammanhang måste betraktas som en social struktur och att genus kan därför beskrivas som ett mönster i våra sociala sammanhang och arrangemang (Connell & Pearse, 2015).

3.2 Genussystem och maktstrategier

Yvonne Hirdman (2014) lanserade under 1980-talet sin teori om förekomsten av ett så kallat genussystem. Hirdman skriver att genussystemet är en ordningsstruktur av kön. Ordningen är grundläggande och en förutsättning för social ordning i samhället. Hon menar att de sociala, politiska, ekonomiska och kulturella ordningarna bygger på den ordning som skapas genom att placera människor i fack i förhållande till deras genus.

Genussystemet bygger på två bärande principer:

1. Dikotomin, det vill säga isärhållandet av könen, att manligt och kvinnligt inte bör blandas.
2. Hierarkin, där mannen är norm, det vill säga det normala och allmängiltiga.

Hirdman (2014) menar att det är ur dikotomin som den manliga normen legitimeras. Hon skriver även att arbetsdelningen mellan könen samt föreställningar om manligt respektive kvinnligt står

till grund för särhållningen mellan könen och därmed även stärker dess legitimitet. Hirdman menar att världen orienteras utifrån sorter, sysslor och platser. Där mannen är sort 1, och kvinnan är sort 2. Hirdman menar vidare att då sort 1 gör en viss sak på en plats, gör sort 2 en annan sak på en annan plats. Vilket innebär att sort 1 skiljer sig från sort 2, vilket i sin tur betyder att en hierarki skapas där sort 1, det vill säga männen har mer makt än sort 2, kvinnorna, som därmed står under männen i denna hierarki.

3.3 Genuskontrakt

Hirdman (2004) har även en teori som hon kallar för genuskontrakt. Denna teori utgår från att det finns ett osynligt kontrakt mellan könen. Kontraktet är dock inte jämställt, utan utgår från den part som definierar den andra, det vill säga mannen, sort 1, som definierar kvinnan, sort 2. Genuskontraktet spelar på olika nivåer och är en föreställning kring hur man och kvinna ska vara och bete sig. Denna föreställning kan tydligt ses i exempelvis kärleken när det kommer till vem som förväntas förföra vem, men även i arbetet där det handlar om vilka redskap som tillhör vilket kön. Det finns även föreställningar kring mannen och kvinnans yttre såsom hur långt hår man bör ha eller vilka kläder man bör bära som man respektive kvinna. (Hirdman, 2004)

4. Metod

Vår uppsats kombinerar kvantitativ innehållsanalys med kvalitativ textanalys. Den första frågeställningen om hur stort utrymme som tilldelas de manliga respektive kvinnliga mästerskapen ska besvaras genom kvantitativ metod. Den andra frågeställningen om hur framställningen av könen skiljer sig avser att besvaras genom kvalitativ metod. Den tredje frågeställningen besvaras genom att diskutera resultatet av fråga ett och fråga två i relation till teori och tidigare forskning. I detta avsnitt beskrivs metoderna samt hur de ska kombineras. Undersökningens material och genomförande presenteras. Även urval, avgränsningar samt metodkritik gentemot den egna uppsatsen diskuteras.

4.1 Kvantitativ innehållsanalys

Kvantitativ innehållsanalys kommer att tillämpas för att ge en generell kartläggning över hur rapporteringen om fotbolls-EM för herrar och damer har sett ut i svenska medier. Det vill säga i vilken utsträckning rapporteringen sker och förhållandet i fördelningen mellan könen. De fyra grundpelarna i kvantitativ innehållsanalys är objektivitet, systematik, kvantitet och manifest innehåll (Nilsson, 2010). Dessa grundpelare ska användas för att undersöka hur medierna framställer manliga respektive kvinnliga fotbollsspelare och om medierna tilldelar lika stort utrymme till respektive idrottares sociala kön, genus. Objektivitet syftar till att en annan forskare med samma förutsättningar som oss ska kunna utföra vår studie och komma fram till samma resultat. Med systematik menas att forskaren tydligt definierar undersökningens tillvägagångssätt med anledning av att innehållet ska kunna mätas tillförlitligt. Kvantitet innebär att variablerna i analysen ska kunna räknas, det vill säga beskrivas i siffror. Ett manifest innehåll innebär att undersökningens material ska vara transparent och tillgängligt för läsarna. (Nilsson, 2010)

För att besvara uppsatsens frågeställningar har vi skapat ett kodschema med åtta variabler till grund. Variablerna beskriver de kategorier inom den kvantitativa innehållsanalysen som undersöks och definieras med hjälp av en kodbok (se under avsnittet ”Bilagor”).

I och med att den första frågeställningen avser att visa på den generella framställningen av manliga respektive kvinnliga fotbollsspelare är den kvantitativa metoden mest lämpad för att besvara denna frågeställning då den tar fram statistik som visar på fördelningen mellan könen.

4.2 Kvalitativ diskursanalys

Den kvantitativa innehållsanalysen kompletteras med en kvalitativ textanalys, närmare bestämt kritisk diskursanalys. Syftet är att göra en fördjupning i materialet och på så sätt nå en djupare förståelse av problemet, vilket gör att denna metod lämpar sig väl då den utgår från uppfattningen att språket är med och formar verkligheten.

Författarna till boken *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*

(2012), anger att idén bakom kvalitativ textanalys är att detaljer enbart kan tas fram genom noggrann läsning av textens delar, helhet och den kontext vari den ingår. I denna intensiva läsning är läsaren aktiv och ställer frågor till texten. Frågorna handlar ofta om hur argumentationskedjan i texten ser ut: Vilken är poängen i texten? Stöds poängen av det som sägs? Vilka är egentligen argumenten och på vilka premisser vilar slutsatserna?

Läsningen måste ske på olika sätt, såväl snabbt och översiktligt som långsamt och fundersamt, för att forskaren ska förstå innehållet. Kvalitativ diskursanalys är ett brett område som innefattar fler inriktningar. Då undersökningen går ut på att kritiskt granska används kritisk diskursanalys som är en utmärkande metod i att analysera maktförhållanden. Det är även en av de vanligaste textanalytiska metoderna. Diskursanalys utmärks, förutom intresset för maktförhållanden, av uppfattningen att språket är med och formar verkligheten. Texter tillskrivs avgörande betydelse för hur människor uppfattar världen. Diskursanalysen uppmärksammar aspekter av samhällslivet som annars tas för givna och som därmed kan vara svåra att belägga med systematiska empiriska undersökningar. Målet är att på ett övertygande sätt visa att det finns dolda strukturer som styr människors ageranden. (Esaiasson, et al., 2012)

4.2.1 Dekonstruering

Ordet "dekonstruera" kommer från franskan och är en ordlek på orden de-struere (bryta ned) och con-struere (bygga upp). Ur en filosofisk mening kan man säga att språket är ett filter genom vilket vi ser verkligheten. Filtret döljer vissa saker såväl som synliggör andra. En central tes i denna teori är att varje text bär på dolda delar och möjliga tillägg eller supplement.

Genom att dekonstruera en text kan vi finna på vilket sätt texten konstruerar verkligheten och analysera dess, ofta dolda, grundantaganden. Det ska tilläggas att målet med dekonstruering inte är att finna *en* objektiv sanning. I stället menas det att verkligheten går att förstå på mer än bara ett sätt och då är dekonstruering ett sätt att visa hur texten och en viss läsning av den formar vad som är sant och verkligt. (Thomassen, 2007)

4.3 Validitet och reliabilitet

Reliabilitet avser att mätningen sker på ett tillförlitligt sätt, medan validitet avser att det som mäts är relevant i sammanhanget (Lundequist, 1995). För att uppnå en så hög reliabilitet som möjligt testade vi kodschemat genom en provkodning på en handfull artiklar. På så sätt kan eventuella problem med koderna upptäckas och justeras utefter analysenheterna. Det visade sig till exempel att några av artiklarna inte handlade om ämnet fotboll eller EM överhuvudtaget, då lades variabeln ”N/A” till vilket är en engelsk förkortning och betyder ”not applicable” (”inte tillämplig”) (Cambridge Dictionary, 2017).

Kodningen görs i tre steg för att säkerställa att den har varit konsekvent. Den första kodningen utförs noggrant och detaljerat, medan den andra kodningen avser att återvända till eventuella oklarheter och reda ut dessa. Den tredje och sista kodningen avser att säkerställa att mätningen är fri från bias av personen som mäter, det vill säga inter-rater-reliability. Då vi i den första kodningen delar upp antalet artiklar mellan oss, ska vi i den tredje kodningen gå igenom varandras artiklar och mäta om dessa, för att sedan jämföra mätningarna.

Ett annat att återge hög validitet och reliabilitet är att artiklarna är hämtade från grundkällan (Aftonbladet, Dagens Nyheter samt Expressen) via Retriever Medicarkiv. Detta gör att vi får tillgång till artiklarna i dess ursprungsversion.

Trovärdigheten i undersökningar av denna typ kan påverkas i en negativ riktning då författarnas förförståelse på ett oundvikligt sätt kan ha påverkat analysen vilken kan bidra med subjektivitet. Även om ambitionen är att påverkas så lite som möjligt av sin förförståelse, är det ett faktum att den som kodar utgår från den egna förförståelsen i sin analys. Detta innebär att resultatet aldrig kan bli helt objektivt. För att minimera detta har vi genom hela arbetets gång har varit två personer som granskat materialet. Vi har diskuterat vår analys i både den kvantitativa delen samt den kvalitativa delen och kommit fram till ett gemensamt resultat vilket bidrar till att analysens trovärdighet ökar. Vi har även kodat samt analyserat materialet i flera omgångar samt gått fram och tillbaka mellan originaltext och analys för att stärka resultatet samt se till att det finns en tydlig röd tråd genom hela uppsatsen.

4.4 Metodkritik

Valet av metoder är baserade på att det ska vara möjligt att besvara våra frågeställningar på ett så objektivt och neutralt sätt som möjligt. Vår förförståelse kan dock på ett omedvetet sätt påverka våra tolkningar av materialet trots att vi strävar efter att ha ett objektivt förhållningssätt under hela arbetets gång. Materialet har kodats av två personer vilket kan innebära att en viss variation i kodandet kan förekomma. Anledningen till detta är att vi som kodar materialet kan koda samma urval olika beroende på individuella erfarenheter. Det är därför av stor vikt att kodboken är representativ för vår gemensamma tolkning av variabelvärdena och tydligt utformad så att inga missförstånd i tolkningarna kan ske. För att undvika bristande interkodarreliabilitet testkodade vi materialet i arbetets början och sedan kodade vi även materialet i flera omgångar. Vid vår första provkodning upptäckte vi att variabeln "värdeladdade ord" kodades olika då den var svår att definiera. Denna variabel togs därför bort ur analysen vilket eliminerade problemet i fråga. Åsa Nilsson menar att det inte ska vara möjligt att koda samma variabel på mer än ett sätt samt att det alltid ska finnas ett värde kopplat till varje variabel. Efter provkodningen förtydligade vi kodboken för att undvika bristande interkodarreliabilitet. (Nilsson, 2010)

4.5 Genomförande

Undersökningens genomförande kan delas upp i två stora delar, dels den kvantitativa innehållsanalysen, dels den kvalitativa diskursanalysen. Till att börja med avgränsade vi materialet så att vi visste vilka tidningar och datum som var föremål för undersökningen. Dessa datum och tidningar utgick vi från när vi genomförde sökningen i Retriever Mediearkiv. Där återfanns alla artiklar från slutspelen i sin originalversion. Dessa kodades i Excel enligt ett kodschema. Men före den huvudsakliga kodningen genomförde vi en test-kodning för att se om variablerna var lämpliga. Efter justeringar i kodschemat genomförde vi den huvudsakliga kodningen och samlade materialet i ett Excel-dokument. För att se till att kodningen var tillförlitlig gjorde vi en omkodning, alltså en tredje kodning.

När det sedan var dags för den kvalitativa analysen behövde vi göra ett nytt urval då det enbart skulle handla om åtta artiklar. I detta moment var kodschemat till stor hjälp då vi lätt kunde sälla bort artiklar som inte föll inom ramen för urvalet. Då fler än åtta artiklar överensstämde med

kriterierna för urvalet, inkluderade vi de artiklar som var skrivna först samt sist under de respektive slutspelsperioderna från varje tidning i vår analys. Dessa artiklar analyserades noggrant på detaljnivå enligt frågor som vi ställde till texterna. Dessa frågor avsåg att dekonstruera texten, det vill säga bryta ned och bygga upp. Varje artikel fick en egen analys vilket, tillsammans med den kvantitativa innehållsanalysen, utgjorde resultatet.

4.6 Urval, avgränsningar och bortfall

Materialet avgränsas till fyra Europamästerskap i fotboll varav två är för män samt två för kvinnor. Detta material ska besvara frågeställning ett. För att besvara frågeställning två avgränsas materialet till två Europamästerskap i fotboll, år 2016 samt 2017, varav det ena är för män och det andra för kvinnor.

Kön	Värdnation	År	Slutspel
Män	Polen och Ukraina	2012	8 juni- 1 juli
Kvinnor	Sverige	2013	10 juli- 28 juli
Män	Frankrike	2016	10 juni- 10 juli
Kvinnor	Nederländerna	2017	16 juli- 16 augusti

Urval av tidningar

Vårt material består av sportsidorna på två rikstäckande tidningar, Dagens Nyheter och Expressen. Valet föll på en morgontidning och en kvällstidning då det är mer representativt än att enbart analysera morgon- eller kvällstidningar. Vi valde ut Dagens Nyheter och Expressen då vi ämnade analysera två tidningar från samma mediehus. Dagens Nyheter är även en av Sveriges största morgontidningar (Karlsson, 2016), och lämpade sig därför väl som föremål för vår analys. Även Expressen är en framstående kvällstidning (Karlsson, 2016).

Därefter valde vi Aftonbladet som också är en av de största kvällstidningarna (Karlsson, 2016), för att analysera den första frågeställningen som besvaras kvantitativt. Genom att lägga till en tidning till den kvantitativa innehållsanalysen återges en bredare bild av det frågeställningen ämnar svara på.

Sökord: EM och fotboll

Kriterierna för att en artikel ska återfinnas i resultatet är att båda sökorden ovan ska finnas med i texten. De behöver dock inte komma i följd efter varandra. Artiklarna ska även ha publicerats under respektive års slutspelsperiod (se specifika datum i tabellen ovan) i Europamästerskapen i fotboll. Antalet artiklar per tidning kommer att variera då vi utgår efter de respektive tidsspann då slutspelen ägde rum.

Varför fotboll och EM?

Statistik från Riksidrottsförbundet visar att fotboll är den näst mest utövade sporten för kvinnor, efter gymnastik, och den mest utövade sporten för män. Vi valde därmed fotboll i och med dess popularitet bland båda könen. Fotboll är även den idrott som är mest jämnt fördelad mellan könen, även om det är strax under hälften så många kvinnor som män som spelar fotboll enligt Riksidrottsförbundet. (Riksidrottsförbundet, 2003)

Vi strävade efter att finna en form av höjdpunkt i fotbollsvärlden, det vill säga en tid då fotbollsrelaterat material i tidningarna var som allra störst. Därför fokuserade vi på mästerskap. Valet föll på Europamästerskap då det var det mest jämnt fördelade mästerskapet mellan män och kvinnor i förhållande till dess längd. Vi behövde även begränsa materialets omfång, vilket var anledningen till att vi valde att analysera artiklar skrivna under slutspelsperioden i respektive mästerskap.

Urval av artiklar till den kvalitativa analysen

Artiklarna som är föremål för vår fördjupning och den kvalitativa ansatsen faller under kriterierna: nyhetsartiklar samt krönikor innehållande 600-800 ord där minst en idrottare nämns. Efter detta har två artiklar, en nyhetsartikel samt en krönika, skrivna under de båda

slutspelsperioderna (2016 och 2017) från respektive tidning, Dagens Nyheter och Expressen, valts ut. Sammanlagt fick vi ut åtta artiklar som vi sedan analyserade i den kvalitativa diskursanalysen. Då fler än åtta artiklar föll inom ramen för våra valda kriterier valdes de två första och sista artiklarna under respektive slutspelsperiod ut från respektive tidning och år.

Valet föll på att analysera krönikor då dessa inkluderar åsikter och ställningstaganden.

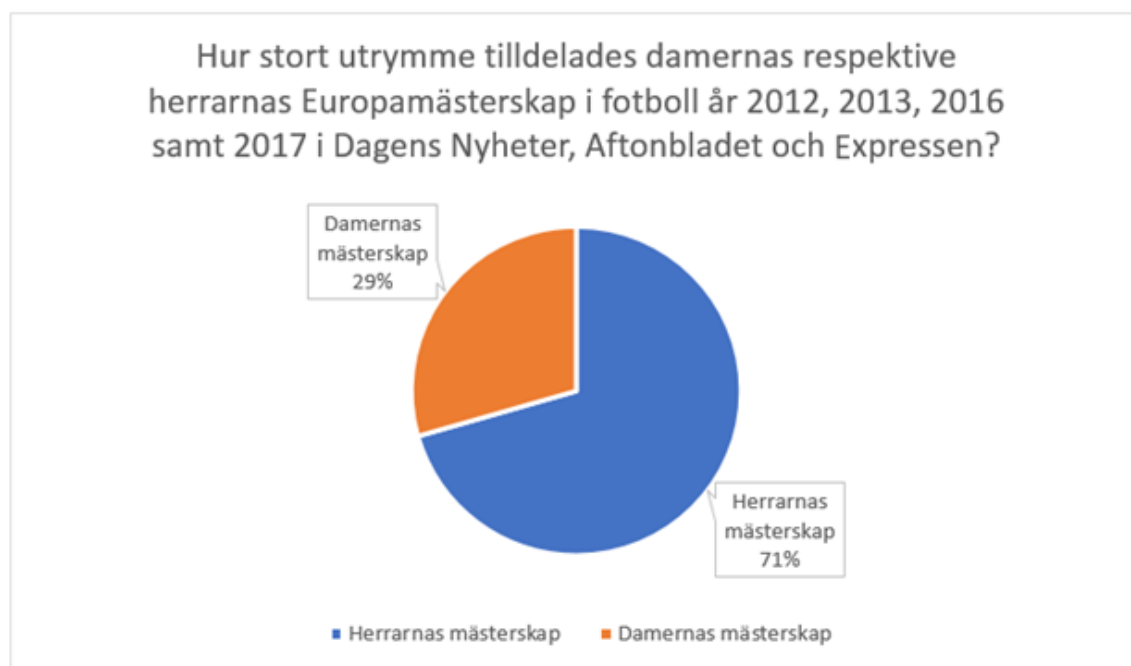
Motiveringen till att vi valde ut nyhetsartiklar är att dessa är representativa och anses stå för den största delen av utbudet på sportsidorna i medierna. Dessa kan därför visa på en mer generell och representativ bild av medieutbudet och därav bidra till ett nyanserat resultat.

5. Resultat

5.1 Kvantitativ innehållsanalys

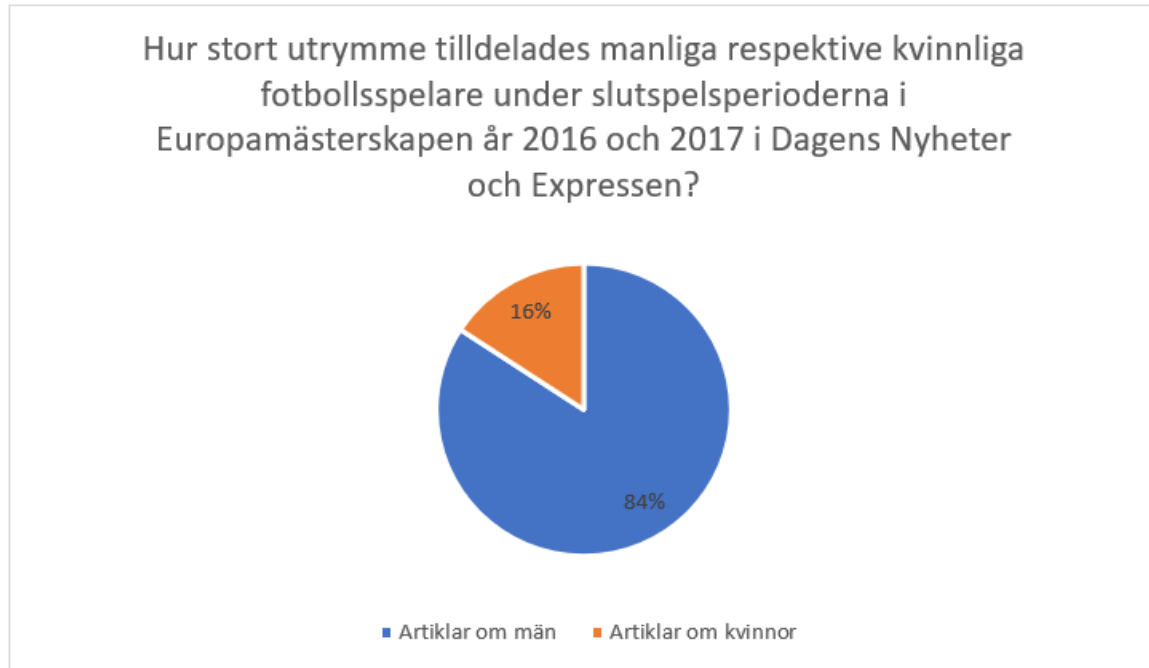
Figuren nedan visar hur fördelningen av artiklar under de kvinnliga respektive manliga Europamästerskapen ser ut år 2012, 2013, 2016 och 2017. Även då mästerskapen år 2016 och 2017 ligger i undersökningens huvudsakliga fokus, tillades två tidigare mästerskap för att tillföra ett längre tidsperspektiv på hur fördelningen av utrymme i medierna har tilldelats mellan könen. Materialet utökades även med artiklar från Aftonbladet för att ytterligare bredda perspektivet.

Figur 1.

Utifrån figuren ovan går det att utläsa att 71 procent vilket motsvarar 976 artiklar, av totalt 1383 artiklar publicerades under männens mästerskap (år 2012 och 2016). Resterande 29 procent motsvarande 407 artiklar av totalt 1383 artiklar, publicerades under kvinnornas mästerskap (år 2013 och 2017). Herrarnas mästerskap tilldelades alltså avsevärt mer utrymme i våra valda medier än vad kvinnornas mästerskap tilldelades under dessa år.

Figur 2.

Figuren ovan visar fördelningen av utrymmet som tilldelades manliga respektive kvinnliga fotbollsspelare under åren 2016 och 2017 i Dagens Nyheter och Expressen. Av totalt 315 artiklar handlade 266 om fotbollsspelare, varav 224 av dessa handlade om män vilket motsvarar 84 procent. 42 artiklar handlade om kvinnliga fotbollsspelare vilket utgör 16 procent av det utrymme som tilldelades fotbollsspelare. Manliga fotbollsspelare tilldelas alltså mer utrymme än de kvinnliga fotbollsspelarna.

Figur 3.

Figuren nedan visar könsfördelning av utrymmet i Dagens Nyheter och Expressen under respektive slutspelsperiod i Europamästerskapen i fotboll år 2016 samt 2017.

	2016 (Herrarnas mästerskap) Totalt antal artiklar = 254	2017 (Damernas mästerskap) Totalt antal artiklar = 61
Artiklar om män	215 (85%)	9 (14%)
Artiklar om kvinnor	1 (0.4%)	41 (68%)
Artiklar om båda könen	0 (0%)	5 (8%)
N/A	38 (14%)	6 (10%)

Figuren ovan visar på skillnader i rapporteringen under damernas respektive herrarnas mästerskap år 2016 och 2017 då artiklarna under herrarnas mästerskap handlade uteslutande om män med undantag för en artikel av 254. Detta innebär att 0.4% av artiklarna skrivna under herrarnas mästerskap handlade om kvinnor. Resultatet skiljer sig från det som framkom under det år då damernas mästerskap utspelade sig, då 14% av artiklarna handlade om män.

Rapporteringen under damernas mästerskap handlade därmed inte uteslutande om kvinnor, vilket skiljer resultaten under de respektive mästerskapen åt.

Figur 4.

Figuren nedan redovisar om attityden i artiklar skrivna om män respektive kvinnor under slutspelen vid respektive Europamästerskap i fotboll år 2016 och 2017 är mestadels positiv, negativ eller neutral i sin inställning. Med positiv menas då artikeln är gynnsam, negativ är när artikeln är kritiskt inställd eller ogynnsam och neutral syftar till då artikeln är beskrivande, det vill säga utan ställningstagande eller värdeladdade ord.

	Artiklar om män 2016 (Herrarnas mästerskapsår) = 216 stycken	Artiklar om kvinnor 2017 (Damernas mästerskapsår) = 41 stycken
Positiv	41 (19%)	4 (10%)
Negativ	70 (32%)	10 (24%)
Neutral	105 (49%)	27 (66%)

Figuren ovan visar att majoriteten av artiklarna under herrarnas respektive damernas mästerskap var neutrala. Artiklarna under herrarnas mästerskap tenderade att vara mer negativa än de som var skrivna under damernas mästerskap.

Figur 5.

Figuren nedan visar vem/vilka som står i fokus (enskild spelare, laget, både och eller annat) i artiklar där manliga respektive kvinnliga fotbollsspelare omnämns.

	Artiklar om män 2016 = 216 stycken	Artiklar om kvinnor 2017 = 41 stycken
Artiklar där en enskild spelare står i fokus	59 (27%)	6 (15%)
Artiklar där laget står i fokus	58 (27%)	13 (32%)
Artiklar där både en enskild spelare och laget står i fokus	53 (25%)	5 (12%)
Artiklar där annat än den enskilda spelaren och/eller laget står i fokus	46 (21%)	17 (41%)

Figuren ovan visar att de mest förekommande artiklarna under herrarnas mästerskap handlade om enskilda spelare eller laget. De mest förekommande artiklarna under damernas mästerskap handlade om annat som inte hade med varken idrottaren eller laget att göra.

5.2 Kvalitativ diskursanalys

Frågor till texten i den kvalitativa analysen:

- Kommenteras yttre attribut såsom exempelvis utseende eller klädsel?
- Vilken är poängen i texten?
- Stöds poängen av det som sägs?
- Vilka är egentligen argumenten och på vilka premisser vilar slutsatserna?
- Framställs idrottarens kön i artikeln?
- På vilket sätt kan artikelns innehåll kopplas till idrottarens genus?

Artikel 1: “Hotet mot ett svenskt avancemang i EM”

Tidning: Dagens Nyheter **Årtal:** 2017 **Genre:** Nyhetsartikel **Antal ord:** 784

Beskrivning av artikeln

Artikeln är delvis ett matchreferat efter matchen i damernas slutspel år 2017 mellan Ryssland och Italien samt en redovisning av Rysslands tidigare resultat och beskrivning av Rysslands chanser under det dåvarande EM:et. Artikeln innehåller även svar från Jelena Danilova, en av Rysslands spelare, och hennes tankar kring att spela för Ryssland eller flytta till en utländsk klubb. Det handlar även om Jelena Danilovas tankar inför det då kommande mötet med Sverige.

Analys

Yttre attribut kommenteras inte och spelaren i fokus, Jelena Danilova, beskrivs som en del av den gyllene generation som vann guld i U19-VM 2005. I och med att texten är en nyhetsartikel är dess poäng att på ett enkelt sätt berätta och informera läsarna om den match som har spelats, samt de kommande matcherna. Textens poäng är att informera om tidigare matchresultat samt fotbollsspelarens framtida förväntningar. Det förekommer inga argument, i och med att texten är rent informativ. Artikeln är skriven utan åsikter, värderingar eller ställningstaganden från journalistens sida. Idrottarens kön samt genus ligger inte i fokus och nämns ej, utan detta är en objektiv nyhetsartikel om Rysslands tidigare prestationer samt framtida chanser under EM.

Artikel 2: “Johan Croneman: Styr upp Nannskog nu – han kan inte fortsätta skutta in och göra ett halvdant jobb”

Tidning: Dagens Nyheter **Årtal:** 2017 **Genre:** Krönika **Antal ord:** 634

Beskrivning av artikeln

Denna krönika handlar om den rådande samt historiska fördelningen mellan könen inom yrket som sportjournalist. Artikeln belyser även de normer som råder inom sportjournalistiken samt klimatet mellan manliga och kvinnliga sportexperter.

Analys

Normen inom yrkesområdet sportjournalistik är enligt journalisten att mannen är expert. Det är enligt journalisten tydligt att männen har satt de normgivande kriterierna kring hur en sportjournalist bör vara och bete sig. Han menar dock att antalet kvinnliga experter blir allt fler, men att kommentators-posten fortfarande är ett, vad journalisten kallar, manligt revir.

Han skriver även följande:

”Och varför släpa på de ordinarie manliga bisittarna/experterna, Marcus Johannesson och Daniel Nannskog – är det ett utslag av något slags bakvänt jämställdhets iver: De är våra allvetande fotbolls-kungar, kan all fotboll, oavsett var den spelas, vem den spelas av och under vilka villkor som helst.”. (Croneman, Dagens Nyheter, 2017-07-23)

Jämställdhetsfrågan, de olika könsrollerna och vilken plats de respektive könen får möjlighet att ta, samt vem som har satt den rådande normen, är i fokus. Journalistens svar är tydligt: Männen står i fokus, männen är normen, männen är experterna, även om dessa enligt journalisten inte borde vara norm eller faktiskt förtjänar rollen som expert eller utrymmet de tilldelas. Han menar att männen är upphöjda till skyarna inom sportjournalistiken utan rimligt beväg samt att kvinnorna är minst lika kunniga om inte mer i vissa roller, om de bara fick chansen att visa det. Han påpekar även att de kvinnliga sportexperter som finns fortfarande förhåller sig till männens norm kring hur man bör bete sig i rollen som sportjournalist.

”Bäst så långt tycker jag Jane Björck och Lisa Ek på SVT är. Tyvärr är de ibland också – och det är ju inte så jäkla konstigt – fast i en slags omedveten, komplett onödig, önskan (?) att låta/lika som de manliga kollegorna i tugget och jargongen. Det är inget att sträva efter! Det är en historisk återvändsgränd.”. (Croneman, Dagens Nyheter, 2017-07-23)

Textens poäng är tydlig och följer som en röd tråd genom hela krönikan, männen är det normgivande könet inom sporten, en norm som enligt journalisten i fråga är uråldrig och bör förändras. Genus och kön i förhållande till idrott står därmed tydligt i artikelns fokus. Varken yttre attribut eller idrottarens kön kommenteras. Frågan om kön och genus ligger dock i fokus

och är artikelns poäng, men i förhållande till yrkesrollen som sportjournalist istället för att handla om idrottaren.

Artikel 3: "Stjärnans kaxiga pik till Sverige"

Tidning: Expressen **Årtal:** 2017 **Genre:** Nyhetsartikel **Antal ord:** 644

Beskrivning av artikeln

Detta är en nyhetsartikel där fokus ligger på den nederländska landslagsspelaren Shanice van de Sanden och hennes uttalande inför mötet mellan Sverige och Nederländerna. Artikeln handlar även om fotbollsspelaren Shanice van de Sanden som individ och hennes idrottsliga prestationer under det då pågående mästerskapet.

Analys

Shanice van de Sanden beskrivs som avslappnad och självsäker, men yttre attribut såsom klädsel och utseende nämns ej. Poängen i texten är Shanice van de Sandens inställning inför den kommande matchen och det är en artikel skriven utan åsikter, argument eller ställningstaganden från journalistens sida. Idrottarens kön och genus ligger inte i fokus, utan detta är en objektiv nyhetsartikel om utgångsläget inför den då kommande matchen.

Artikel 4: "Lägg ner män det kommer aldrig hända"

Tidning: Expressen **Årtal:** 2017 **Genre:** Krönika **Antal ord:** 699

Beskrivning av artikeln

Artikeln är en krönika som svarar mot den kritik gentemot förekomsten av damfotbollen från de, vilka enligt journalisten enbart är män, som menar att damfotbollen bör läggas ned.

Analys

Yttre attribut kommenteras ej i artikeln, annat än att det nämns att landslags-damerna är populära att ta "selfies" med. Poängen i texten är att människor bör sluta jämföra de svenska landslags-damerna med herrarna. Tongångarna gentemot damfotbollen är enligt journalisten hårda och landar ofta i en jämförelse med herrarnas insatser, något som inte alls i lika stor utsträckning

förekommer inom individuella sporter. I fotbollen tycks det enligt journalisten vara nära till hands att jämföra prestationer mellan könen, istället för att se det enskilda lagets eller könets insats i förhållande till andra av samma kön.

“När Charlotte Kalla swishar fram i skidspåren, eller gör fiasko, handlar hyllningarna, eller kritiken, efteråt aldrig om att hon är kvinna. För det hör inte till saken.” (Friberg, Expressen, 2017-07-27)

Journalisten knyter sedan an till fotbollen:

“Men när det kommer till damlandslaget i fotboll är det andra tongångar.

Där är det av någon anledning så extremt lockande att jämföra med herrfotboll.” (Friberg, Expressen, 2017-07-27)

Journalisten hävdar sedan att det är dags att sluta jämföra könen mot varandra och skriver sedan om männens försök till att behålla fotbollen som sin:

”Vissa män har försökt, och försöker, att göra fotboll till sin sport. Men det är på riktigt dags att lägga ned. För ni män, det är uteslutande män, som hör av sig om att damfotbollen borde utrotas – det kommer inte att ske.” (Friberg, Expressen, 2017-07-27)

Idrottarens kön och jämförelserna mellan de respektive könen kapacitet och idrottsliga prestationer, med inställningen att detta enligt journalisten bör upphöra, ligger i artikelns huvudsakliga fokus. Kön och genus är därmed ytterst centralt genom hela artikeln.

Artikel 5: "Polariseringen kring Zlatan är tröttsamt"

Tidning: Expressen **Årtal:** 2016 **Genre:** Nyhetsartikel **Antal ord:** 728

Beskrivning av artikeln

Journalisten skriver om vad sportjournalisten och författaren Olof Lundh tycker om fotbollsspelaren Zlatan Ibrahimovic. Journalisten skriver att Lundh menar att Zlatan är en vattendelare där man antingen älskar eller hatar honom. Vidare menar Lundh att det inte behöver vara en sådan polarisering, och säger att han både vill hylla och belysa det mindre charmiga med

Zlatan. Journalisten refererar till det som Lundh uttrycker när han gästar en podcast, samt åsikterna han uttrycker i sin egen bok ”Vad jag pratar om när jag pratar om fotboll” som släpptes precis före 2016 års EM.

Analys

Poängen i texten är att Zlatan inte behöver hatas eller älskas- utan något mitt emellan. Lundh utgår från att gemene man ser på Zlatan som en vattendelare, och menar att fallet inte behöver vara så. I stället kan man både hylla och belysa det mindre charmiga. Det är i alla fall vad Olof Lundh hävdar att han gör.

Poängen stöds inte. Lundh varken hyllar eller belyser det mindre charmiga. Det finns inte en tillstymmelse till att Lundh skulle vilja hylla Zlatan. Och att ”belysa det mindre charmiga” är en underdrift då den ganska hårda kritiken gentemot Zlatan är genomgående för hela artikeln.

De egentliga argumenten är att Zlatan tjänar pengar på att tycka synd om sig själv då han medverkat i flertalet reklamfilmer som, enligt Lundh, går ut på Zlatans ”snack” om att ingen trott på honom. Enligt Lundh tycker Zlatan synd om sig själv- och tänker inte på andra. Lundh använder sedan damfotbollen som ett argument för att Zlatan inte har överseende för någon annan än sig själv:

”[...] Han borde omfamna Pia Sundhage, Therese Sjögran och de andra i stället för att trycka till dem.” (Nyström, Expressen, 2016-06-21)

Lundh menar att Zlatan kunde vara ödmjukare mot damerna i stället för att bara tänka på sig själv. Spelarens yttre attribut nämns inte. Varken kön eller genus är i artikelns poäng eller fokus.

Artikel 6: ”Dags för ett öde att ristas in”

Tidning: Expressen **Årtal:** 2016 **Genre:** Krönika **Antal ord:** 756

Beskrivning av artikeln

Krönikan handlar om hur en fotbollsspelare, Antoine Griezmann, visat framfötterna. Samtidigt har en annan spelare, Cristiano Ronaldo, gjort revansch på sitt dåliga rykte och visat en ny, förbättrad version av sig själv.

Analys

Poängen i texten är att de båda spelarna kan vara föremål för fotbollspriset *Ballon DOr*. Priset skulle ha stor inverkan på deras karriärer menar journalisten:

”Nu ska hans [Ronaldo] eller Antoine Griezmanns karriär definieras.” (Bachner, Expressen, 2016-07-10)

Slutligen ställer journalisten spelarna mot varandra genom att skriva följande:

“Ikväll kommer ett öde att ristas in, och en karriär att definieras.” (Bachner, Expressen, 2016-07-10)

Ballon DOr är ett individuellt pris och delas ut till världens bästa fotbollsspelare. Priset har delats ut av den franska tidningen France Football sedan år 1956. Den svenska motsvarigheten till Ballon DOr kallas *Guldbollen* och delas ut av Aftonbladet och Svenska Fotbollsförbundet sedan 1946. Priset går till årets bästa svenska fotbollsspelare på herrsidan.

Poängen i texten stöds delvis. Det är en argumentation om de båda spelarna och deras prestationer. Men det som krackelerar är att journalisten tycks vara partisk då han skriver följande om Ronaldo:

” Tidningen A Bola kallade honom för en portugisisk gud i förrgår [...]” (Bachner, Expressen, 2016-07-10)

Därefter hyllas Ronaldo ytterligare när journalisten skriver nedanstående:

”Det hade varit lätt för Antoine Griezmann att falla till knäna och inte göra det han har gjort här [...] Men vid sidan av Ronaldo har Frankrikes nummer 7 varit bäst i EM.” (Bachner, Expressen, 2016-07-10)

Dessutom menar journalisten att det är tack vare Ronaldo som Griezmann kunde prestera. Plötsligt beror en enskild spelares prestation på en annans. Eller inte bara beror på, utan journalisten hävdar att den enskilda spelarens prestation är på grund av en annan individs närvaro i laget. Journalisten drar alltså slutsatsen att Griezmann inte hade presterat om det inte vore för Ronaldo. Kanske en helt orimlig slutsats att dra då journalisten inte kan veta vad som hade hänt om Ronaldo inte var där.

Spelarnas utseende nämns inte. Varken kön eller genus är i direkt fokus.

Artikel 7: Sista sommaren ihop: ”Vi har alltid haft varandra”

Tidning: Dagens Nyheter **Årtal:** 2016 **Genre:** Nyhetsartikel **Antal ord:** 702

Beskrivning av artikeln

Artikeln handlar om Andreas Isaksson och Kim Källström som spelar sitt femte och sista mästerskap tillsammans innan de tackar för sig i det svenska landslaget. De är så pass bra vänner att de delar rum, trots att de andra spelarna i den svenska EM-truppen har varsina rum.

Analys

En del av artikeln består av en intervju vilket tyder på att journalisten har haft tillgång till förstahandskällorna, Isaksson och Källström. Poängen i texten handlar om de bästa vännerna, Isaksson och Källström, och om vad vänskapen har betytt.

Poängen stöds då respektive spelare hyllar varandra och berättar om deras vänskapshistoria:

”Kändes det viktigt att bo ihop sista mästerskapssommaren?”

– O ja, säger Källström, ler och tillägger:

– Det var lite strul ett tag, men då var förslaget att ”vi plockar ner en vägg”. Det fanns inte på vår världskarta att vi inte skulle bo ihop.” (Edwinsson, Dagens Nyheter, 2016-06-12)

Spelarnas utseende nämns inte, i stället är det fokus på respektive spelares personlighet. Genus och kön är inte i fokus.

Artikel 8: Johan Esk: EM dör om Tyskland förlorar

Tidning: Dagens Nyheter **Årtal:** 2016 **Genre:** Krönika **Antal ord:** 790

Beskrivning av artikeln

Krönikan handlar om förväntningar inför en match den 2 juli mellan Tyskland och Italien, bara en vecka innan EM-finalen. Även om journalisten uttrycker kärlek för Italien håller han mest på Tyskland. Journalisten presenterar styrkorna med både Tysklands och Italiens lag och spelare.

Analys

Poängen i texten är att journalisten håller på Tyskland i matchen mot Italien, och att han är medveten om att Tyskland kanske inte håller hela vägen.

Poängen stöds då han skriver följande:

"[...] EM dör om Tyskland försvinner redan nu, en vecka före finalen." (Esk, Dagens Nyheter, 2016-07-01)

Journalisten tror på Tyskland, men undgår inte att Italien är vassa konkurrenter:

"De uppträder som om de aldrig gjort annat än spelat mästerskapsfotboll men de har aldrig mött Italien i ett mästerskap och Tyskland har aldrig slagit Italien på den här nivån." (Esk, Dagens Nyheter, 2016-07-01)

Spelarnas yttre attribut nämns inte, i stället är det fokus på individers spelsätt och prestationer. Genus och kön är inte i fokus.

5.2.1 Resultat från den kvalitativa diskursanalysen

Det sammanfattande resultatet av artiklarna efter genomförandet av den kvalitativa diskursanalysen är att alla artiklar publicerade år 2016, då männens mästerskap utspelade sig, huvudsakligen handlar om män. Enbart i en av artiklarna nämns det kvinnliga könet, och då i samband med att de kvinnliga fotbollsspelarna ska omfamnas av den manliga fotbollsspelaren Zlatan Ibrahimovic. Gemensamt för artiklarna skrivna år 2016 är även att kön och genus inte ligger i fokus, och att dessa faktorer inte nämns. Ur exemplet med Zlatan Ibrahimovic ovan kan vi dock dra en koppling till genus samt den normativa bild av kön där mannen ska ta hand om kvinnan.

Under kvinnornas mästerskapsår, 2017, inkluderar dock fler av artiklarna, rättare sagt 50 procent, män. Jämställdhetsfrågan, de olika könsrollerna och vilken plats de respektive könen får möjlighet att ta, samt vilket kön den rådande normen utgår från, är i en av krönikorna i huvudsakligt fokus. Även den andra krönikan skriven 2017 fokuserar på frågan kring kön, men där i samband med en diskussion kring de jämförelser mellan de respektive könen kapacitet och

idrottsliga prestationer som förekommer. Under damernas år är frågor om könsroller, normer baserade på kön och genus därmed ytterst centrala för innehållet.

Sammanfattningsvis kan vi ur vår kvalitativa analys se ett mönster att det under männens år rapporterades om enbart män, medan det under damernas år rapporterades om båda könen. Den kvalitativa analysen visar därmed att männen ges mer plats i medierna än kvinnorna. Detta resultat överensstämmer med resultatet av den kvantitativa analysen samt tidigare forskning.

6. Diskussion och slutsats

6.1 Genusteori

Den ojämna fördelningen av utrymme i medierna baserat på kön visar att kvinnor marginaliseras. Denna marginalisering kan baseras på, samt spå på den sociala konstruktion där mannen är norm. Utifrån genusteorin kan vi se mönster som förekommer i mediernas rapportering då mannen framställs i högre grad än kvinnan. Ett exempel på detta är att medierna prioriterar att skriva om herrfotboll framför damfotboll. Det faktum att medierna medverkar i att sprida dessa sociala konstruktioner vidare bidrar till att den sociala struktur, där mannen står i framkant, spås på ytterligare. På detta sätt bidrar rapporteringen även till upprätthållandet av de etablerade könsrollsuppfattningarna.

Genom den kvalitativa diskursanalysen kan vi se att det finns strukturer som styr människors ageranden. Språket är alltså med och formar verkligheten och visar på maktförhållanden. Ett exempel på detta kan vi se i artikel fem där journalisten lyfter fram att Olof Lundh, sportjournalist och författare, påstår att Zlatan tycker synd om sig själv. Journalisten hävdar även att Zlatan inte tänker på andra. Lundh använder sedan damfotbollen som ett argument för att Zlatan inte har överseende för någon annan än sig själv:

"[...] Han borde omfamna Pia Sundhage, Therese Sjögran och de andra i stället för att trycka till dem." (Nyström, Expressen, 2016-06-21)

Lundh menar att Zlatan kunde vara ödmjukare mot damerna i stället för att bara tänka på sig själv. Men när det gäller Zlatan är han väl inte särskilt ödmjuk mot någon, inte ens sina manliga kollegor? Så varför menar Lundh att Zlatan bör "omfamna" damerna? Beror det på uppfattningen som utgår från den sociala struktur där kvinnor behöver den typen av stöd, och inte män? Och att kvinnor vill ha den typen av stöd. Detta citat av Lundh går att koppla till genusteorin och de mönster och strukturer som finns i sociala sammanhang. För att visa på att Zlatan inte tänker på någon annan än sig själv så knyter Lundh an till damfotbollen med kopplingen att kvinnorna måste tas om hand om, omfamnas. Detta är ett exempel på de förutfattade meningar som finns om män och kvinnor, där kvinnan behöver och vill tas hand om, av mannen.

I figur 2 kan vi se att Dagens Nyheter och Expressen sammantaget tilldelar 16 procent av utrymmet till kvinnliga fotbollsspelare medan 84 procent tilldelas manliga fotbollsspelare. Genom detta bidrar Dagens Nyheter och Expressen till upprätthållandet av de etablerade könsrollsuppfattningarna, då mannen tillskrivs mer utrymme vilket skapar uppfattningen om att han är viktigare än kvinnan. Medierna som vi har granskat förstärker därmed den sociala konstruktion i vilken könet avgör individens värde.

6.2 Genussystem och maktstrategier

I och med att vår undersökning går ut på att jämföra hur män och kvinnor framställs särhåller vi könen. Det betyder inte att vi som genomfört undersökningen stödjer dikotomin, det vill säga att manligt och kvinnligt inte bör blandas. Vi stödjer heller inte att mannen är sort 1 och kvinnan sort 2. Däremot har vi kodat att mannen är lika med 1 och kvinnan är lika med 2 i kodschemat. Detta är något som vi i efterhand reagerade på, det var alltså inte ett medvetet val- snarare omedvetet, vilket pekar på att Hirdmans teori om mannen som norm stämmer.

När det kommer till artiklar som handlar om män så handlar dessa enbart om män, med undantag från en artikel av 254 stycken. När artiklarna handlar om kvinnor så inkluderar dessa däremot i många fall även män. Detta kopplar vi till dikotomin. Då sort 2 gör syssla 1, alltså en syssla där mannen är norm och därmed en syssla som tillhör sort 1, medför det att sort 1 oundvikligen inkluderas i bilden. Det kan vi se även i vårt resultat då artiklar om kvinnor ofta inkluderar män, samtidigt som kvinnorna inte inkluderas i artiklar som handlar om män. En koppling går att dra till begreppet fotboll som refererar till då män utövar sporten. När det handlar om kvinnor som spelar fotboll kallas det för damfotboll. Detta är ett tydligt exempel på hur sort 1 kopplas ihop med en syssla så pass starkt att den fortfarande tillhör sort 1 även då sort 2 utövar den. Det är även ett tydligt exempel på att män är sort 1 då mannen är normen medan kvinnan, sort 2, är avvikande.

I artikel nummer sex, ”Dags för ett öde att ristas in”, spekuleras det i vem av Ronaldo och Griezmann som kommer att vinna Ballon D’Or. Men problematiken ligger inte där, utan i att priset, som tilldelas världens bästa fotbollsspelare, går oavkortat till män. Av de 53 gånger priset

har delats ut har inte en enda kvinna tilldelats priset. Samma gäller för den svenska motsvarigheten till priset som heter Guldbollen och delas ut till Sveriges bästa fotbollsspelare, på herrsidan. Även om det förekommer kvinnliga motsvarigheter till sådana utmärkelser, som exempelvis diamantbollen, så är männens motsvarighet alltid den mest uppmärksammade och till synes ärofyllda. Detta visar att mannen är inte bara norm utan även mest uppmärksammad inom fotbollsvärlden.

Det vi kan se ur både den kvalitativa och kvantitativa analysen är att det under damernas Europamästerskap år 2017 skrivs om och tilldelas stort utrymme till herrarna samt båda könen, medan det under herrarnas år inte tilldelas så gott som något utrymme alls till damerna. Ur figur 1 går det att se att herrarna får 71 procent av utrymmet i medierna under slutspelen i fotboll år 2012, 2013, 2016 och 2017. Damerna får 29 procent av utrymmet. Resultatet visar på skillnad i fördelning av medieutrymmet i förhållande till kön. Detta går att koppla till teorin om hierarki och maktstrategier där mannen är sort 1, och därmed norm. Vårt resultat visar just detta, att männen är de som tilldelas störst utrymme i medierna. Slutspelsperioderna är näst intill lika långa under damernas respektive herrarnas mästerskapsår, vilket innebär att förutsättningarna för att utrymmet skulle kunna fördelas lika finns. Trots detta är skillnaderna mellan könen alltså stor, vilket bekräftar teorin om det genussystem och den maktstruktur där mannen står på toppen av hierarkin. Detta överensstämmer med Hirdmans förklaring om att det är ur dikotomin som den manliga normen legitimeras (Hirdman, 2014). Det vi kan se efter att ha granskat vårt resultat är att denna hierarki samt norm lever kvar än i dag, i och med att medieutrymmet annars skulle ha varit jämnt fördelat mellan könen. I dag tilldelas männen betydligt större utrymme i medierna än vad kvinnorna gör, det vill säga att männen står över kvinnorna i hierarkin.

6.3 Genuskontrakt

Det icke jämställda kontraktet mellan könen som lyfts fram i Hirdmans (2004) teori om genuskontraktet där den ena parten definierar den andra går att se i vårt resultat. Mannen, sort 1, definierar kvinnan, sort 2, vilket går att se genom förväntningarna om att kvinnliga idrottare ska prestera som män. Detta framkommer i den kvalitativa analysen av artiklarna där det vid upprepade tillfällen förekommer att kvinnorna, sort 2, och deras idrottsliga prestationer jämförs

med männens, sort 1. Männerna jämfördes dock aldrig med kvinnorna i de artiklar som analyserades, vilket visar att genuskontraktet inte är jämställt. Även kvinnliga sportjournalister förväntas bete sig som sina manliga kollegor för att få ta plats som expert i kommentatorsbåset. Genuskontraktet och den del av teorin som baseras på förväntningar om vad kvinnor respektive män förväntas göra, arbeta med etcetera går att koppla till vår analys. Historiskt sett förekommer det ojämställdhet mellan könen inom idrottssfären samt underrepresentation av kvinnliga idrottare i medierna, i förhållande till antalet kvinnliga idrottsutövare. Detta uppvisas även i vårt resultat där kvinnorna tilldelas betydligt mindre utrymme i de medier som vi har granskat än männen. Idrotten har historiskt sett tillhört männen då det var först senare som kvinnorna gavs möjlighet att delta under exempelvis Europamästerskapen i fotboll. Vår analys visar att detta genuskontrakt inom fotbollen där mannen definierar kvinnan och vad som är kvinnligt lever kvar än idag. Mannen har både historiskt, ekonomiskt och i vår analys visat sig vara normen inom fotbollen. Det är därmed mannen som definierar idrotten i fråga, vilket leder till att kvinnorna får anpassa sig till männen för att själva kunna vara en del av sporten. De medier som faller inom ramen för vår analys bidrar därmed till att upprätthålla de etablerade könsrollsuppfattningarna. Då fotboll både rent historiskt men även enligt vårt insamlade material har mannen som norm definieras sporten därefter, vilket bidrar till synen på att manligt och fotboll är två faktorer som hör samman. Något som i sin tur kan leda till att kvinnligt fotbollsspelande marginaliseras.

Av figur 4 att läsa var mer än hälften av artiklarna under damernas mästerskap neutrala. Det kan härledas till att de flesta artiklarna föll under genren nyhetsartikel vilken saknar journalistens ställningstaganden och åsikter. Fler av artiklarna skrivna under herrarnas mästerskap var negativa än de under damernas mästerskap. Det går att koppla till att artiklarna under herrarnas mästerskap var fler, 254 jämfört med 61 artiklar skrivna under damernas mästerskap. Det faktum att männen tilldelas ett betydligt större medieutrymme än kvinnorna bidrar även till att det finns större utrymme för opinionsbaserade artiklar. Anledningen till att större procent av artiklarna skrivna under herrarnas mästerskap var negativa i sin attityd kan därför bero på att det större utrymmet bidrar till att det därmed finns möjlighet att publicera fler krönikor. Detta kan i sin tur tyda på att männen uppfattas som viktigare än kvinnorna då männen tillägnas inte enbart större utrymme utan även mer bearbetade texter som innehåller fler analytiska parametrar såsom reportage och krönikor gör.

Figur 5 visar att de flesta av artiklarna under herrarnas mästerskap handlade om enskilda spelare, 27 procent, eller laget, också 27 procent. De flesta av artiklarna under damernas mästerskap handlade däremot om annat, vilka därmed inte inkluderade idrottare överhuvudtaget. Hela 41 procent av artiklarna om damer handlar om annat, vilket går att jämföra med herrarnas 21 procent. Detta är ett tydligt exempel på att nyhetsvärderingen skiljer sig åt mellan könen. När det handlar om de fotbollsspelande herrarna så ligger fokuset vid laget och/eller fotbollsspelaren som individ vilket visar på att männen nyhetsvärderas högre då artiklar om män fokuseras till att handla om just fotbollsherrarna. Samtidigt tenderar artiklar om kvinnor till att inkludera män. Figur 5 visar också att de mest förekommande artiklarna om kvinnor handlar om annat än fotbollsspelaren. Detta resultat överensstämmer med tidigare forskning från Susan J. Carroll och Ronnee Schreiber som i sin studie *“Media Coverage of Women in the 103rd Congress”* från 1997 granskade effekterna av att 24 nya kvinnor valdes in i representanthuset i USA år 1992. Studien visade att fjärdedel av gångerna som de kvinnliga politikerna nämndes i medierna var de omnämnda i ett sammanhang utanför sin profession. Denna tidigare forskning överensstämmer med vårt resultat om att fokus i artiklarna flyttas till att handla om annat än kvinnornas profession som fotbollsspelare.

Det faktum att artiklar om kvinnor ofta inkluderar män eller annat samtidigt som männen ofta står för sig själva bekräftar teorin om det icke jämställda kontraktet som handlar om att sort 1, mannen, definierar sort 2, kvinnan. Vårt resultat visar att så fort en kvinna tar plats inom en mansdominerad sfär där mannen är norm, i detta fall fotbollen, jämförs hon eller på annat sätt kopplas ihop med mannen. Detta bidrar även till upprätthållandet av de etablerade könsrollsuppfattningarna samt upprätthållandet av uppfattningen om mannen som norm på sportarenan. Detta resultat överensstämmer även med tidigare forskning från Anne O’Brien, lektor i medieforskning, och hennes publikation *“It’s a Man’s World: A Qualitative Study of the (Non) Mediation of Women and Politics on Prime Time During the 2011 General Election”* (2014). Hennes studie undersöker hur medieutrymmet fördelas mellan manliga respektive kvinnliga politiker. O’Brien kom fram till att de kvinnliga politikerna var underrepresenterade i medierna då de inte tilldelades lika stor plats i medierna som deras manliga kollegor. Liksom O’Brien drar vi utifrån vårt resultat slutsatsen att kvinnor är underrepresenterade i medierna.

Detta innebär att vårt resultat bekräftar O'Briens studie och bidrar med en komplettering inom ämnet könsfördelning i medierna då vi belyser frågan om fördelning av medieutrymme samt representation i medierna baserat på kön med en annan infallsvinkel i och med att vi fokuserar på ämnet sport och fotboll.

6.4 Avslutande reflektion

Genuskontraktet där mannen definierar kvinnan, genussystemet där mannen står över kvinnan i hierarkin samt är sort 1 och därmed norm samt genusteorin där kan vi se mönster som förekommer i mediernas rapportering då mannen framställs som mer framstående än kvinnan är dock inte de enda förklaringarna till att mediernas utrymme tilldelas herrfotbollen i högre utsträckning än damfotbollen. En annan viktig aspekt att belysa är ekonomi då det till exempel satsas mer pengar i herrfotbollen än damfotbollen. Om det beror på eventuella kvalitetsskillnader mellan herr- och damfotboll, eller om det beror på att herrarna står överst i hierarkin ur ett genusperspektiv, är en annan fråga än de vi ämnar svara på i denna uppsats. Däremot har det under arbetets gång väckts tankar och funderingar som leder oss till andra möjliga bidragande förklaringar till att herrfotbollen uppmärksammas mer. Om man beaktar att herrfotbollen har funnits längre än damfotbollen, och därmed etablerat sig samt rapporterats om i medierna under en längre tid än damfotbollen, är det inte lika uppseendeväckande att det finns kvar mönster av denna struktur än i dag. Herrfotbollens utveckling har alltså präglats av, till en början en ensamrätt i medierna, samt stora ekonomiska tillgångar- vilket skiljer sig från damfotbollens utveckling. Då damfotbollen därmed ligger i bakkant på dessa plan sedan start är det inte en helt orimlig slutsats att damfotbollen inte ges samma utrymme i medierna. När det satsas mer pengar på herrfotbollens klubbar, de manliga fotbollsspelarna och männens fotbollsmatcher och ligor så kan det bidra till uppfattningen om att herrfotboll är viktigare än damfotboll. Detta i och med att då herrfotboll tillägnas mer resurser än damfotboll kan det verka legitimt att prioritera herrfotbollen över damfotbollen. Det kan i sin tur bidra till att herrarna fortsätter stå över damerna i hierarkin, och därmed fortsätter vara normen inom fotbollssfären. Detta kan ses som en cirkel som aldrig har ett slut.

När det kommer till uppsatsens tredje frågeställning om huruvida Dagens Nyheter och Expressen upprätthåller de etablerade könsrollsuppfattningarna funderar vi först och främst över vem som påverkar vem. Är det medierna som reproducerar en redan befintlig bild av genus och könsrollerna, eller är det så att medierna skapar bilden av genus och kön? Det finns två möjliga vägar. Å ena sidan är det samhällets föreställning av genus som medierna återspeglar. Å andra sidan är det medierna som berättar för medborgarna hur de ska se på verkligheten, vilket därmed inkluderar även genus. Det är då medierna som skapar samhällets uppfattning av könen och därmed även de normer och maktstrukturer som råder. Om vi bortser från mediernas påverkan så är det i detta fall, när det handlar om idrott och fotboll, historiskt sett männen som har haft en högre status än kvinnorna. Ett exempel på detta är att det första Europamästerskapet i fotboll var till för herrar. Det var först efter 26 år som damerna fick sitt eget mästerskap. Dessutom ägnas längre tid åt herrarnas mästerskap än damernas, som exempel har herrarnas slutspel under de senaste åren varit fyra veckor långt medan damernas slutspel har pågått under cirka tre veckor, vilket kan förklaras av att det finns fler herrlag än damlag. Faktum är att fler män än kvinnor deltar och är aktiva inom fotbollen. Om vi lägger till medierna i sammanhanget kan vi se att de manliga fotbollsspelarna tillägnas större utrymme och uppmärksammas därför mer än vad de kvinnliga fotbollsspelarna gör. Detta innebär att det rapporteras mer om män än om kvinnor på sportsidorna i de medier vi har granskat samt att de kvinnliga fotbollsspelarna marginaliseras. Frågan är om medierna förstärker och upprätthåller den redan rådande strukturen, eller om det är medierna som skapar den mansdominerade struktur och norm som existerar i dag. Tydligt är i alla fall att medierna antingen producerar eller upprätthåller de befintliga könsrollsuppfattningarna genom att än i dag tillägna den största delen av medieutrymmet på sportsidorna åt män.

7. Vidare forskning

Vidare forskning kan bygga vidare på bristande jämställdhet i medierna utifrån journalisternas perspektiv. För att närma sig frågan om huruvida medierna skapar eller reproducerar de normativa könsrollsuppfattningarna, skulle det vara intressant att granska sportjournalisternas redaktionella arbete. Frågeställningen skulle kunna utgå från hur arbetsklimatet på sportredaktionerna ser ut och koppla det till vilken betydelse könsfördelning har på arbetsplatsen. En annan frågeställning skulle kunna utgå från vilka direktiv sportjournalisterna arbetar utifrån, för att se om där finns tankar gällande den nu icke jämställda rapporteringen.

Ytterligare vidare forskningsområde kan innefatta granskning av hur medieutrymmet fördelas i förhållande till kön inom andra områden än sport. Kan det vara så att den bristande jämställdheten på sportsidorna är avvikande från övriga journalistiska inriktningar? Eller visar vår granskning på tendenser som präglar även övriga delar inom nutidens journalistik?

8. Referenser

Litterära källor

- Byerly, Carolyn M., Ross, K., 2006. *Women and Media: A Critical Introduction*. Oxford: Blackwell Publishing
- Carroll, S. & Schreiber, R., 1997. *Media Coverage of Women in the 103rd Congress*. i: P. Norris, (red.) Women, Media and Politics. New York: Oxford University Press.
- Connell, R. & Pearse, R., 2015. *Om genus*. Göteborg: Daidalos.
- Dahlén, P., 2008. *Sport och medier: en introduktion*. Kristiansand: IJ-förlaget.
- Edström, Maria. 2002. *Mediebilden av kvinnliga chefer i svenskt näringsliv*. Stockholm: SNS Förlag.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. & Wängnerud, L., 2012. *Metodpraktikan : Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4:1 red. Stockholm: Nordstedts Juridik AB.
- Fagerström, L. & Nilson, M., 2008. *Genus, medier och masskultur*. Malmö: Gleerup.
- Hirdman, A., 2001. *Tilltalande bilder: genus, sexualitet och publiksyn i Veckorevyn och Fib aktuellt*. Stockholm: Bokförlaget Atlas.
- Hirdman, Y., 2004. *Genussystemet - reflektioner kring kvinnors sociala underordning*. Lund: Studentlitteratur.
- Hirdman, Y., 2014. *Vad bör göras? : jämställdhet och politik under femtio år*. Stockholm: Ordfont Förlag.
- Hooks, B., 2004. *The Will To Change: Men, Masculinity, And Love*. New York: Simon & Schuster.
- Jarlbro, G., 2006. *Medier, genus och makt*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Lundequist, J., 1995. *Design och produktutveckling - metoder och begrepp*. u.o.:Studentlitteratur AB

Nilsson, Å., 2010. *Kvantitativ innehållsanalys*. i: U. Morberg & Å. Jernudd, (red.) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur AB.

Thomassen, M., 2007. *Vetenskap, kunskap och praxis*. Malmö: Gleerups.

Elektroniska källor

Cambridge Dictionary, 2017. Cambridge Dictionary. [Online]

Available at: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/learner-english/n-a>

[Använd 13 november 2017].

Karlsson, M., 2016. *Svenska Internetlistan vecka 29: Sveriges största tidningar på nätet: Dagens analys*. [Online]

Available at: <https://www.dagensanalys.se/2016/08/svenska-internetlistan-sveriges-storsta-tidningar-pa-natet/>

[Använd 1 november 2017].

Nationalencyklopedin, 2017. jämställdhet. [Online]

Available at: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/jamstalldhet>

[Använd 11 december 2017].

Nationalencyklopedin, 2017. manschauvinism. [Online]

Available at: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/manschauvinism>

[Använd 12 december 2017].

Nationalencyklopedin, 2017. negativ. [Online]

Available at: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/negativ>

[Använd 6 december 2017].

Nationalencyklopedin, 2017. positiv. [Online]

Available at: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/positiv>

[Använd 6 december 2017].

Nationalencyklopedin, 2017. Nyhetsjournalistik. [Online]

Available at: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/enkel/journalistik/nyhetsjournalistik>

[Använd 6 december 2017].

Norborg, L., Nationalencyklopedin (2017) Krönika. [Online]

Available at: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/krönika>

[Använd 6 december 2017].

O'Brien, A., 2014. *It's a Man's World: A Qualitative Study of the (Non) Mediation of Women and Politics on Prime Time During the 2011 General Election*. [Online]

Available at: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/07907184.2014.922960>

[Använd 4 november 2017].

Riksidrottsförbundet, 2003. *Idrott, kön och genus*. [Online]
Available at: <http://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/dokument/jamstallldhet/idrott-kon-och-genus.pdf>
[Använd 2 november 2017].

Rydén, P., Nationalencyklopedin (2017) Reportage. [Online]
Available at: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/reportage>
[Använd 6 december 2017].

Rättviseförmedlingen, 2017. *Rättvisaren 2017*. [Online]
Available at: <https://rattviseformedlingen.se/wp-content/uploads/2017/11/RATTVISAREN2017liten.pdf>
[Använd 15 november 2017].

Sveriges Radio, 2017. Kvinnligt rekorddeltagande i OS [Online]
Available at: <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=1686&artikel=459372>
[Använd 1 november 2017].

Artiklar

Bachner, N. (2016, 10 juli). Dags för ett öde att ristas in. *Expressen*, 2016. [Online]
Available at: <https://www.expressen.se/sport/kronikor/nea-bachner/bachner-dags-for-ett-ode-att-ristas-in/>
[Använd 16 november 2017].

Croneman, J. (2017, 23 juli). Johan Croneman: Styr upp Nannskog nu – han kan inte fortsätta skutta in och göra ett halvdant jobb. *Dagens Nyheter*, 2017. [Online]
Available at: <https://www.dn.se/arkiv/sport/johan-croneman-styr-upp-nannskog-nu-han-kan-inte-fortsatta-skutta-in-och-gora-ett-halvdant-jobb/>
[Använd 16 november 2017].

Edwinsson, L. (2016, 12 juni). Sista sommaren ihop: ”Vi har alltid haft varandra”. *Dagens Nyheter*, 2016. [Online]
Available at: <https://www.dn.se/sport/sista-sommaren-ihop-vi-har-alltid-haft-varandra/>
[Använd 16 november 2017].

Esk, J. (2016, 1 juli). Johan Esk: EM dör om Tyskland förlorar. *Dagens Nyheter*, 2016. [Online]
Available at: <https://www.dn.se/sport/fotbolls-em/johan-esk-em-dor-om-tyskland-forlorar/>
[Använd 16 november 2017].

Friberg, A. (2017, 27 juli). Lagg ner, män – det kommer aldrig hända. *Expressen*, 2017. [Online]
Available at: <https://www.expressen.se/sport/kronikor/anna-friberg/lagg-ner-man-det-kommer-aldrig-handa/>

[Använd 16 november 2017].

Lundqvist, A. S. (2017, 20 juli). Hotet mot ett svenskt avancemang i EM. *Dagens Nyheter*, 2017. [Online]
Available at: <https://www.dn.se/arkiv/sport/hotet-mot-ett-svenskt-avancemang-i-em/?forceScript=1&variantType=large>

[Använd 16 november 2017].

Nyström, M. (2016, 21 juni). ”Polariseringen kring Zlatan är tröttsamt”. *Expressen*, 2016. [Online]
Available at: <https://www.expressen.se/sport/podcast/nystrom/polariseringen-kring-zlatan-ar-trotsamt/>

[Använd 16 november 2017].

Sunnervik, L. (2017, 27 juli). Stjärnans kaxiga pik – till Sverige. *Expressen*, 2017. [Online]
Available at: <https://www.expressen.se/sport/fofboll/landslaget/stjarnans-kaxiga-pik-till-sverige/>

[Använd 16 november 2017].

9. Bilagor

9.1 Kodschema

V1. Tidning	V2. Årtal	V3. Idrottarens kön	V4. Avsändarens kön	V5. Attityd
1. DN	1. 2016	1. Man	1. Man	1. Positiv
2. Expressen	2. 2017	2. Kvinna	2. Kvinna	2. Negativ
		3. Både och	3. Annat	3. Neutral
		4. Annat	4. Okänd	
		5. N/A		

V6. Bild	V7. Vem/vilka står i centrum?	V8. Genre
1. Ja	1. Enskild spelare	1. Nyhetsartikel
2. Nej	2. Laget	2. Reportage
	3. Både och	3. Krönika
	4. Annat	4. Notis

9.2 Kodbok

V3. Idrottarens kön

Denna variabel syftar till att ta reda på om det är en manlig eller kvinnlig idrottare som omnämns i artikeln

Man- människa av manligt kön.

Kvinna- människa av kvinnligt kön.

Både och- när både en manlig och kvinnlig idrottare nämns i samma artikel.

Annat- när idrottaren inte definierar sig som varken man eller kvinna.

N/A- när en idrottare inte nämns alls.

V4. Avsändarens kön

Denna variabel syftar till att ta reda på om det är en manlig eller kvinnlig skribent som skrivit artikeln.

Man- människa av manligt kön.

Kvinna- människa av kvinnligt kön.

Både och- när både en manlig och kvinnlig skribent har skrivit artikeln.

Annat- när journalisten inte definierar sig som varken man eller kvinna.

Okänd- när journalisten inte nämns.

V5. Attityd

Denna variabel syftar till att ta reda på om attityden i artikeln är mestadels positiv, negativ eller neutral.

Positiv- när artikeln är gynnsam (NE, 2017).

Negativ- när artikeln är kritiskt inställd eller ogynnsam (NE, 2017).

Neutral- när artikeln är beskrivande, det vill säga utan ställningstagande eller värdeladdade ord. Det gäller även när det positiva och negativa i en artikel tar ut varandra, det vill säga när det är lika mycket av båda.

V7. Vem/vilka står i centrum?

Denna variabel syftar till att ta reda på vem eller vilka artikeln handlar om.

Enskild spelare- när artikeln handlar om enbart en spelare.

Laget- när artikeln handlar om enbart laget.

Både och- när artikeln handlar om både enskilda spelare och laget.

Annat- när artikeln handlar om annat än spelare och laget.

V8. Genre

Denna variabel syftar till att ta reda på vilken journalistisk genre artikeln faller inom ramen för.

Nyhetsartikel- när artikeln är en faktatext utan journalistens åsikter och ställningstaganden (NE, 2017).

Reportage- när artikeln är längre och personligare än en nyhetsartikel och innehåller person- och miljöbeskrivningar (NE, 2017).

Krönika- när artikeln består av en framställning av en tidsperiod eller ett händelseförlopp som journalisten refererar till och kommenterar (NE, 2017)

Notis- när artikeln är informerande och på ett mycket kortfattat sätt sammanfattar en nyhet (NE, 2017).